

„Moja vinica“ – Veľpieseň 1,6

0. Traja veľkí komentátori Veľpiesne

1. ORIGENES (185–254) – prvý systematický komentár

Origenes napísal prvý veľký kresťanský komentár na Veľpieseň – a de facto určil smer celej nasledujúcej tradície. Jeho kľúčový vŕhľad: Veľpieseň má tri roviny:

1. Historická – Šalamún a egyptská princezná
2. Ekleziálna – Kristus a Cirkev
3. Mystická/psychická – Logos (Slovo) a individuálna duša

Pre Origenesa je vinica ktorú Žena nestrážila vnútorný Logos – schopnosť počuť Božie Slovo v hĺbke duše. Keď sme rozptýlení vonkajšími vecami, táto vnútorná vinica pustne.

Kľúčová myšlienka: Duša má prirodzenú príbuznosť s Božím Slovom (syngeneia) – sú stvorení pre seba. Hriech a rozptýlenie túto príbuznosť zakrývajú, ale neničia.

Origenes prvý povedal to, čo bude celá mystická tradícia opakovať: túžba v Veľpiesni je ontologická – nie sentimentálna. Duša túži po Bohu lebo je z neho stvorená a pre neho určená.

2. BERNARD Z CLAIRVAUX (1090–1153) – najhlbší latinský komentár

Bernard napísal 86 kázni na Veľpieseň – a nedošiel ani na koniec druhej kapitoly. Každý verš mu dal materiál na celú kázeň.

K 1,6 hovorí Bernard niečo prekvapivé: Žena ktorá nestrážila svoju vinicu nie je primárne obvinená – je pochopená. Bernard vidí v tomto verši pokoru ako bránu. Jeho analýza vinice:

Vinica duše má niekoľko „záhonov“:

- Telo – ktoré treba pestovať disciplínou, nie mučiť
- Vzťahy – ktoré treba kultivovať láskou
- Vnútorné hnutia – myšlienky, túžby, imaginácia
- Najvnútornejšie jadro – kde prebýva Boh

Keď Žena hovorí „svoju vinicu som nestrážila“ – Bernard číta: venovala som sa periférii a zabudla na centrum.

Bernardov kľúčový pojem: „affectus“ Nestačí konať správne vonkajšie skutky – vinica duše je miesto kde sa formujú túžby. Ak nie sú túžby kultivované smerom k Bohu, vinica pustne bez

ohľadu na vonkajšiu nábožnosť. „Mnohí strážia vonkajšiu formu zbožnosti a vnútro nechajú pustnúť.“

3. JÁN Z KRÍŽA (1542–1591) – najtmavší a najhlbší

Ján z Kríža je pre mnohých vrchol kresťanskej mystiky. Jeho prístup k Veľpiesni (a k záhrade duše) je radikálnejší než Origenes aj Bernard.

Jeho obraz záhrady duše:

V básni „Duchovná pieseň“ (Cántico Espiritual) – ktorá je priamou meditáciou na Veľpieseň – Ján píše o záhrade kde duša hľadá milovaného. Záhrada má byť miestom stretnutia – ale ženích tam nie je.

A tu Ján hovorí niečo prekvapivé: Prázdna záhrada je súčasť cesty, nie zlyhanie.

Keď duša hľadá Boha a nenachádza ho – keď vinica vyzerá opustená – to nie je znak Božej neprítomnosti. Je to Božia pedagogika – Boh sa skrýva aby duša hľadala hlbšie, aby prešla od útešných pocitov k čistej viere.

Jeho pojem „noche oscura“ (temná noc): Boh odníma duchovné potešenia. Vinica sa zdá pustá. Duša sa cíti opustená... A práve tu sa odohráva najhlbšia premena

Pre Jána z Kríža je „nestražená vinica“ paradoxne miestom najhlbšieho Božieho pôsobenia – keď my prestaneme kontrolovať a Boh začne pestovať.

1. Úvod: „Moja vinica“

- Veľp 1,6:
„Nehľadte na mňa, že som opálená, slnko ma opálilo. Synovia mojej matky sa na mňa nahnevali, urobili ma strážkyňou viníc. Svoju vlastnú vinicu som si však neustrážila.“
- Snúbenica opisuje:
  - zahanbenie („som opálená“),
  - cudzí nátlak a hnev rodiny,
  - a napokon zanedbanie niečoho vlastného: „svoju vlastnú vinicu som si neustrážila“.

Kľúčový obraz:

Cudzie vinice = povinnosti a tlaky zvonka.

Moja vinica = to, čo mi je osobne zverené Bohom (vnútro, vzťah, povolanie), a čo nikto iný nemôže strážiť ani kultivovať za mňa.

Záhrada ako teologický motív – celý oblúk

1. EDEN – Záhrada originálu (Gn 2–3)

Intímne spoločenstvo

- Eden nie je len miesto – je to spôsob bytia s Bohom. Niekoľko kľúčových prvkov:
- Boh sám sadí záhradu (Gn 2,8) – osobná starostlivosť
- Adam je pozvaný obrábať a strážiť (abad a šamar) – rovnaké slová pre kňazskú službu v chráme → Eden je svätyňa
- Boh chodí po záhrade za večerného vánku (Gn 3,8) – hebrejsky „mithallek“ – prechádzka, dôverný pohyb
- Strom Života = neobmedzený prístup k Božiemu životu
- Štyri rieky vytekajú z Edenu – požehnanie tečie von do celého stvorenia
- Teologické jadro: Záhrada = miesto kde nebo a zem sú jedno, kde Boh a Človek žijú v nefiltrovanej blízkosti.
- Pádom je záhrada stratená – ale nie navždy zabudnutá.

2. VEL'PIESEŇ – Záhrada ako erotická mystika (Pies 4,12–5,1)

„Záhrada zapečatená si, sestra moja, nevesta“

Toto je jeden z najodvážnejších obrazov v celej Biblii:

- Milovaná je sama záhradou – identita Ženy a záhrady splývajú
- Zapečatený prameň – výhradnosť, vernosť, intimita ktorá čaká na toho pravého
- Ženich je pozvaný vstúpiť do záhrady – zjednotenie
- Vône, ovocie, korenie – zmyslová plnosť
- Tradičná interpretácia (Židovská aj kresťanská):
- Veľpieseň je alegória vzťahu Boha a Izraela / Krista a Cirkvi. Záhrada zapečatená = duša čakajúca na Boha, prameň ktorý Boh sám chce otvoriť.
- Spojenie s Edenom: Záhrada v Gn 2 a záhrada vo Veľpiesni používajú rovnakú hebrejskú terminológiu – autor Veľpiesne vedome evokuje Eden. Intimita manželov = obraz obnoveného Edenu.

3. IZAIÁŠ – Záhrada ako prorocstvo obnovy

Niekoľko kľúčových miest:

Iz 51,3 „Hospodin potešil Sion... jeho pustatinu urobil ako Eden, jeho step ako záhradu Hospodinovu“

Návrat z exilu = nový Eden. Nie len geografická obnova – kozmická a vzťahová.

Iz 58,11 „Budeš ako zavlažovaná záhrada, ako prameň vôd, ktorého vody nesklamú“

Verný Človek sa sám stáva záhradou – motív Veľpiesne sa tu objavuje v prorockom kontexte.

Iz 61 (ktorý Ježiš cituje v Lk 4)

Ohlasuje jubileum, obnovu – opäť záhradná metafora nového začiatku.

4. GETSEMANI – Záhrada zlomu (Mt 26, Jn 18)

„Getsemani“ = lis na olivy

Eden	Getsemani
Adam bol v záhrade	Ježiš bol v záhrade
Adam zlyhal v pokušení	Ježiš obstál v agónii
Adam sa skryl pred Bohom	Ježiš sa modlil k Otcovi
Adam povedal „moja vôľa“	Ježiš povedal „nie moja, ale tvoja vôľa“
Prišlo prekliatie	Začína sa reverzia prekliatia

Ján 18,1 špecificky zdôrazňuje že išlo o záhradu – Ján ako jediný evanjelista to takto pomenúva. Nie je to náhoda – Ján buduje teologický kontrast s Edenom vedome.

Kde prvý Adam zlyhal, druhý Adam (Kristus) obstál. Záhrada je miestom rozhodujúceho boja.

5. ZÁHRADA PRI HROBE – Záhrada vzkriesenia (Jn 19–20)

Ján opäť zdôrazňuje detail:

- „Na tom mieste, kde bol ukrižovaný, bola záhrada a v záhrade nový hrob“ (Jn 19,41)
- A potom – Mária Magdaléna si myslí, že Ježiš je záhradník (Jn 20,15).
- Toto nie je omyl ani komický detail. Je to hlboká teologická pravda:
  - Ježiš je záhradník – ako Boh v Edene, ktorý sám sádzal
  - Mária je ako Eva v záhrade – prvý človek ktorý stretne vzkrieseného
  - „Mária!“ – Ježiš ju volá menom, ako Boh volal Adama

- Eden je obnovený – záhrada pri hrobe je nový začiatok

---

6. NOVÝ JERUZALEM – Záhrada dovŕšenia (Zj 21–22)

Záhrada a mesto splývajú

Zjavenie 22 je explicitný návrat do Edenu – ale väčší:

- Strom Života sa vracia – a je pre všetkých
- Rieka Života tečie z Božieho trónu – ako rieky z Edenu
- „Tvár jeho uvidia“ (Zj 22,4) – priama blízkosť, ktorú Eden naznačoval
- Nie je tam chrám – lebo Boh sám je chrámom (Zj 21,22)

Záhrada v Zjavení je väčšia ako Eden lebo:

- Eden bol miestny – nový Eden je kozmický
- Eden bol začiatok – nový Eden je nezrušiteľný cieľ
- Eden mal potenciál pádu – nový Eden je trvalý

Celý oblúk jednou vetou

Boh stvoril záhradu pre intimitu → človek záhradu stratil → Boh celé dejiny spiny tká späť k záhrade → v Kristovi záhradu obnovuje → na konci je záhrada-mesto kde intimita je dokonalá a trvalá.

Prečo práve záhrada?

Záhrada v hebrejskom myslení je:

- Miesto kultivovanej krásy – nie divočina, nie mesto – niečo medzi
- Miesto stretnutia – nie verejné, nie úplne súkromné
- Miesto rastu a plodnosti
- Miesto kde nebo zostupuje na zem

Je to dokonalý obraz pre to, čo Boh chce s človekom – nie chladný chrámový rituál, ale prechádzka v záhrade za večerného vánku.

Biblická línia záhrad a obrazov zasadenia

1. Záhrada Eden (Gn 2–3)

- Človek „zasadený“ Bohom priamo do záhrady (Gn 2,8).
- Povoláný ju „spravovať a strážiť“ (Gn 2,15).

2. Strom pri vodách – „Zasadený“ k životu

- Žalm 1,3: „Bude ako strom zasadený pri vodných tokoch, ktorý prináša ovocie v pravý čas...“
  - Téma: Kto žije podľa Božieho slova, zakoreňuje svoj život v prameni, je plodný aj vytrvalý.
- Jeremiáš 17,7–8: „Požehnaný človek, ktorý dúfa v Hospodina... Bude ako strom zasadený pri vode... jeho lístie nebude vädnúť.“

3. Zasadení v Pánovom dome – oliva v Božej blízkosti

- Žalm 52,10: „Ja som však ako zelená oliva v Božom dome...“
- Žalm 92,13–15: „Spravodlivý bude prekvitať ako palma, porastie ako cédar na Libanone. Zasadení v dome Hospodinovom... rodia ovocie aj v starobe, sú plní miazgy a sviežosti.“
  - Téma: Pretrvávajúci život v Božej blízkosti zaručuje duchovnú plodnosť, sviežosť, aj odolnosť proti úpadku; základom je “byť zasadený” v jeho prítomnosti.

4. Izrael ako vinica, sad, záhrada (Iz 5, Jer 2, Ž 80...)

- Zdôraznenie kolektívnej zodpovednosti, plodenia ovocia, možnosti nevery alebo zúrodnenia.

5. Veľpieseň – osobná vinica/záhrada

- Osobný rozmer pestovania svojej “záhrady”, “vinice” – v láske, čistote, v zodpovednosti.

6. Duby spravodlivosti (Izaiáš 61,3)

- „...nazvú ich dubmi spravodlivosti, sadom Hospodinovým (hebr. plantings of the Lord, נטעי־יהוה neta'ei yahweh)...“
- Téma: Boh sám sadí svoj ľud na dôstojnosť, pevnosť a krásu, aby sa stal pevnou oporou aj pre iných.

7. Ježiš – pravý vinič a my ratolesti (Ján 15,1–8)

- „Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník... Vy ste ratolesti. Kto zostáva vo mne... prináša veľa ovocia.“
  - Téma: Kontinuita so Starým zákonom – nový Izrael je ten, kto je napojený na Ježiša, zdroj pravej miazgy, života, plodnosti.

8. Záhrada Getsemane – zápas o spásu

- Tu Ježiš zápasí, aby preniesol ľudstvo z pádov prvej záhrady do novej záhrady poslušnosti.

9. Záhrada pri hrobe a „nový záhradník“ (Jn 19–20)

- Miesto vzkriesenia, kde „Maria Magdaléna si myslela, že je záhradník“ – obracia motív Edenu a padlého človeka: nový Život začína v záhrade Kristovým víťazstvom.

10. Nová záhrada v nebi (Zjv 21–22)

- Prameň, stromy života, navždy obnovená rajska záhrada, komunita navrátená Bohu.

Obrazová tabuľka: Záhrada a „zasadenie“ v Božom príbehu

Motív / text	Slovná metafora	Hl. význam a posolstvo
Eden (Gn 2)	Záhrada, strom života	Prvotná blízkosť, úloha, strata
Ž 1, Jer 17	Strom zasadený pri vode	Oslovenie pre tých, čo žijú podľa Slova
Ž 52, 92	Oliva/céder/palma v Božom dome	Plodnosť, dlhodobá vitalita, trvalý rast v blízkosti
Iz 5, Ž 80	Vinica Izraela	Kolektívna zodpovednosť, ovocie viery
Pies. piesní	Osobná vinica/záhrada	Intimita duše, srdca, povolania
Iz 61	Duby spravodlivosti	Povznesenie malých – silu dáva Boh
Jn 15	My ako ratolesti, Ježiš vinič	Závislosť, jednota s Kristom
Getsemane/Jn 19-20	Záhrada utrpenia a vzkriesenia	Očista a nový začiatok v Kristovi
Zjv 21–22	Záhrada Novej zmluvy, stromy života	Obnovené všetko, dokonalé spoločenstvo

Prečo je to súčasť mojej vinice:

1. Moja vinica = moje jedinečné povolanie a vzťah s Bohom

- Ak nie som zasadený v Ňom, nemám z čoho čerpať „miazgu“ Života, odpustenia, lásky či tvorivosti (porovnaj Jn 15:4–5: „Bez mňa nemôžete nič urobiť“).
- Každý sme iný strom, iná rastlinka v záhrade, ale Prameň je jeden — Boh.

2. Zasadenie v Bohu je koreňom skutočnej identity

- Ž 92: „Zasadení v dome Hospodinovom prekvitajú...“
- → Ak je človek „vytrhnutý“, uschýna, Život nemá plody pre nebo ani pre seba.
- Moja vinica = to, čo je Živené (zasadené) z Boha, nie len moje „výkony“ či pocity.

3. Rast, plody a vytrvalosť sú možné len v „Božom sadení“

- Jer 17 a Žalm 1: Strom zasadený pri vode – aj v období sucha nezvädne, lebo jeho zdroj je Boh sám, nie okolnosti.
- Iz 61: „Duby spravodlivosti, výsadba Hospodinova“ – aj pevnosť, aj ovocie sú dôsledkom jeho daru, nie iba mojej snahy.

4. Všetko ostatné je len správou daru, ktorý mi dal Boh

- Boh sám „zasadil“, ja môžem iba odpovedať, zveľaďovať, strážiť – nie vytvoriť zo seba priaznivé miesto pre Život.
- Aj „moje“ rozhodnutia, odvaha, vernosť či kreativita sú nakoniec rozvíjaním toho, čo Boh zasial.

2. „Záhrada“ v Božom príbehu – exegéza a obraz vinice

2.1 Výklad slov v texte

„Nahnevali sa na mňa“ (נִחְרַוּ-בִּי, nijcharu-bi)

- Zriedkavý tvar, význam: „vzplanúť hnevom, veľmi sa rozhnevať“.
- Tradícia prekladov (Septuaginta, Vulgáta, moderné preklady) potvrdzuje význam silného hnevu.
- Nejde o jemný výsmech či pohŕdanie, ale o silný emocionálny nátlak a konflikt.

„Strážiť / nestrážiť“ (נָטַר, natar)

- „Strážiť“ = aktívne bdieť, ochraňovať, starať sa.

- „Nestrážiť“ = zanedbať, nebyť schopný sa postarať, nechať svoje vlastné ukrátené pre iné povinnosti a tlaky.
- V duchovnom zmysle: zanedbanie vlastnej podstaty, identity a povolania.

„Vinica“ (קֶרֶם, kerem)

- Bežný biblický obraz, vo Veľpiesni:
  - osobné vlastníctvo,
  - telo, intímna dôstojnosť,
  - vzťah lásky,
  - osobná úloha / povolanie.
- Negatívne: „svoju vinicu som neustrážila“ – nebola som schopná „uspravovať, zveľaďovať“ to, čo je moje vlastné.

2.2 Vinica vo Veľpiesni

Obraz vinice sa v Piesni piesní vyskytuje viackrát (1,6; 1,14; 2,15; 7,13; 8,11–12):

- vinica ako telo a srdce milovanej osoby,
- ako obraz vzťahu a lásky,
- ako intímna dôstojnosť,
- ako osobná úloha / zverený priestor.

„Cudzie vinice“: môžu označovať cudzie povinnosti, pracovný tlak, očakávania rodiny a spoločnosti, ktoré človeku znemožňujú žiť autenticky a pestovať vlastný dar.

2.3 Vinica v celej Biblii

- Starý zákon:
  - vinica ako obraz Izraela – Božieho ľudu (Iz 5; Jer 2; Ž 80),
  - osobná vinica môže označovať vnútorný život, vieru, povolanie.
- Nový zákon:
  - podobenstvá o vinici,
  - Ježiš ako pravý vinič (Jn 15) – cirkev aj jednotlivci sú volaní prinášať ovocie.

Spoločný motív:

Dar + zverená zodpovednosť = Boh očakáva ovocie z vinice, ktorú nám dal.

Na prvej rovine – ľudský príbeh

Dievča hovorí o hanbe a zlyhaní. Bola poslaná strážiť vinice iných – pracovala pre druhých, vyčerpala sa – a svoju vlastnú záhradu, svoju vlastnú vinicu zanedbala.

Je to obraz odcudzenia od seba samej – Žena ktorá žije pre požiadavky iných a stráca kontakt s tým, čo je jej vlastné, intímne, cenné.

„Čiernosť“ od slnka – v tej kultúre znak nízkého pôvodu, tvrdej práce, sociálnej marginalizácie. Stojí pred milovaným so všetkou svojou nedokonalosťou a hanbou.

Na hlbšej rovine – duša pred Bohom

Toto je jeden z najúprimnejších výkrikov celej Biblie:

„Starala som sa o všetko ostatné – len nie o to najpodstatnejšie.“

V alegorickej tradícii (Origenes, Ján z Kríža, Bernard z Clairvaux) je vinica duša sama – to najvnútornejšie miesto kde má rásť vzťah s Bohom.

A duša vyznáva:

- Bola som zaneprázdnená
- Plnila som povinnosti
- Strážila som cudzie vinice
- Ale svoje vlastné vnútro som zanedbala

Spojenie so záhradným motívom

Pamätáte na Iz 5,1–7 – pieseň o vinici? Boh sám má vinicu – Izrael – ktorú pestoval s láskou, a ona nerodila. Je to ten istý obraz z opačnej strany.

Tu vo Veľpiesni Žena sama uznáva: ja som tá vinica ktorá nebola dobre strážená.

A predsa – Ženích ju nehľadá menej. Práve v tejto zraniteľnosti začína Veľpieseň. Nie po tom, čo sa napraví. Nie po tom, čo dokáže svoju hodnotu. Hneď na začiatku, s celou hanbou.

Teologické jadro

To čo robí tento verš tak silným je poradie:

- Žena nevyznáva svoju vinicu a potom dostáva lásku. Žena je milovaná uprostred vyznania.

- Ženich neprichádza až keď je záhrada uprataná. Prichádza do záhrady ktorá je zanedbaná – a práve tam začína obnova.
- Je to obraz Boha ktorý nevstupuje do nášho života keď sme pripravení – ale ktorý svojím vstupom začína prípravu.

---

3. „Moja vinica“: Sloboda – Srdce – Poslanie

3.1 Sloboda – jedinečná intimita

Moja vinica je priestor mojej slobody pred Bohom.

- Nikto za mňa nepovie Bohu svoje „áno“ ani „nie“.
- Rozhodnutie viery zostáva v mojom srdci, je neprenosné.
- Vnútorň priestor stretnutia s Bohom (svätyňa svedomia, pravá identita, osobný vzťah) – to je „vinica“, ktorú nemôže strážiť nikto iný:
  - Boh ma volá a čaká na moju odpoveď.
  - Iní môžu pomôcť, ale odpoveď nemôžu dať za mňa.

3.2 Srdce – jedinečné ovocie

Moja vinica je aj moje srdce a svedomie.

- Svedomie: miesto rozhodovania pre pravdu a dobro, miesto dialógu s Bohom.
- Bdenie nad myšlienkami, citmi, odpustením a pravdivosťou Života je práca, ktorú nemôže vykonať nikto namiesto mňa.
- Zanedbaná vinica = zanedbané srdce:
  - povrchnosť,
  - nestálosť,
  - tvrdosť či únik pred pravdou.

3.3 Poslanie – jedinečné poslanie

Moja vinica je aj môj dar a povolanie.

- Boh mi zveril konkrétne schopnosti, povolanie a vnútorný potenciál:
  - prirodzené dary,
  - charizmy,
  - konkrétne povolanie v cirkvi, rodine, práci.
- Zanedbanie vlastnej vinice znamená:
  - keď dary zakopem,
  - keď ich celkom obetujem cudzím očakávaniam,

- keď nikdy nevstúpim do povolania, ku ktorému ma Boh pozýva.
  - vnútornú modlitbu, úprimnosť a vernosť k svojmu povolaniu nemôže nahradiť nič iné.
-

4. „Cudzie vinice“ – Tlaky, hektika a výkon

4.1 Tlaky a hektika

„Postavili ma strážiť vinice“ – obraz Života pod tlakom.

- povinnosti,
- očakávania (rodiny, cirkvi, práce),
- služba, aktivizmus,
- výkon, perfekcionizmus.

To všetko nás vie úplne pohltiť.

Staráme sa o všetko a všetkých, ale na vlastnú vinicu už nezostáva čas ani sila.

4.2 Dôsledky zanedbanej vinice

- vyčerpanie bez ovocia,
- zanedbaná modlitba, vnútorný život, čítanie Písma,
- oslabené vzťahy, nedostatok skutočnej prítomnosti,
- vnútorná prázdnota – navonok fungujeme, ale vnútri chradneme.

Výkričník textu:

Pozor na „zasadenie do cudzích viníc“ – práca, tlak, očakávania iných nemajú viesť k tomu, aby sme zanedbali to najvlastnejšie, čo nám Boh zveril.

---

5. Výkon verzus bytie

5.1 Život vo výkone

- Hodnota človeka sa odvodzuje od toho, čo robí, dosahuje, stíha.
- Teológia výkonu: „musím pre Boha stále niečo dokázať“.
- Takýto život stráži najmä cudzie vinice:
  - byť nápomocný,
  - nezaostávať,
  - naplňovať cudzie očakávania.

- „diabolský trojuholník“: osamelosť, izolácia a individualizmus
- 1. Perfekcionizmus
- 2. Evanjelikálny aktivizmus
- 3. Tlak na výkon
- 4. Osamelosť

5.2 Život v bytí

- **Východiskom je identita: som milovaný/milovaná Bohom.**
- Konanie vyrastá z bytia, nie naopak.
- Život zakorenený v bytí stráži vlastnú vinicu:
  - vzťah s Bohom,
  - vnútorný charakter,
  - vernosť Božiemu povolaniu.
  - „božský trojuholník“: zdieľanie, zodpovednosť a podpora.
- 1. Identita
- 2. Strategické „NIE“
- 3. Vernosť a plodnosť
- 4. Vzťah

Starostlivosť o „moju vinicu“ nie je sebecko, ale zodpovednosť:

- vedomé pestovanie vzťahu s Bohom,
- rozvoj cností,
- rozlišovanie povolania,
- aby náš výkon vyrastal z bytia, nie nahrádzal osobný vzťah s Bohom.

---

6. „Moja vinica“ a ľútosť z nenaplneného povolania

Skúsenosti zo sprevádzania zomierajúcich často ukazujú, že ľudia:

- viac ľutujú to, čo **neurobili**, než to, čo urobili, aj keď s chybami;
- hovoria: „Prial by som si, aby som mal odvahu žiť život verný sebe, nie len tomu, čo odo mňa očakávali druhí.“

V tomto zmysle môže byť „moja vinica“:

- povolanie či dar, ktorý som nikdy nerozvinul,
- sen, ktorý som z vierou nikdy neotvoril Bohu,
- smer služby, do ktorého som nikdy nevstúpil kvôli strachu či tlaku povinností.

Otázka:

Ak by som sa na svoj život pozeral z konca – ktorú časť svojej vinice by som najviac ľutoval, že som ju nikdy nezačal naozaj kultivovať?

---

7. Ovocie „mojej vinice“

Keď kultivujem svoju vinicu, neuzatváram sa do seba. Naopak – vytváram priestor, aby môj život prinášal ovocie:

- **Rodina:** viac prítomnosti, hlbšie vzťahy, trpezlivá láska.
- **Cirkev:** vernejšia, pravdivejšia služba, menší aktivizmus, väčšia integrita.
- **Svet:** hlbšia láska, spoľahlivá prítomnosť, pravdivé svedectvo.

Ovocie pre druhých vyrastá z verne stráženej vinice, nie zo seba-vyčerpávajúceho aktivizmu.

---

8. Praktické aplikácie a otázky na zamyslenie

1. Kde v mojom živote zanedbávam „svoju vinicu“ kvôli „cudzím viniciam“?
2. Ako konkrétne dnes vnímam a strážim:
  - svoj jedinečný vzťah s Bohom,
  - svoje svedomie,
  - svoje povolanie?
3. Čomu musím venovať viac pozornosti – v duchovnom raste, vo svedomí, vo vzťahu ku Kristovi – lebo to nikto iný za mňa neurobí?
4. Som ochotný povedať „nie“ tlaku sveta a očakávaniam iných, keď ohrozujú moju najnútornejšiu identitu a povolanie?
5. Ktoré „cudzie vinice“ by som mal aspoň čiastočne opustiť alebo ohraničiť, aby som nenechal zarásť svoju vlastnú vinicu?
6. Aký konkrétny krok môžem urobiť v najbližších týždňoch, aby som vedome kultivoval:
  - svoj vzťah s Bohom,
  - svoje dary a povolanie,
  - svoje kľúčové vzťahy?

